2002 – 1

Kæmperne på Øland i 2001.

Søren K. Olsen

Det var den 6. juni, jeg var på arbejde, da en spontan tanke slog ned i mig. Jeg ville køre til Øland på motorcykel (*Yamaha XV 1000 TR1*) - jo, jeg har været der 2 gange før, men Øland er stor nok til flere eventyr. Da jeg havde tænkt lidt, syntes jeg pludselig, at det ville være trist at køre alene, og en ny tanke slog ned i mig.
Min lillebror Erik havde jo fået motorcykel (*Suzuki LS 650 Savage*), og vi havde snakket meget om at køre en lang tur sammen. Jeg ringede til Erik og spurgte, om han ville med til Øland….. vi skal køre torsdag den 21. juni kl. 11.00, sagde jeg!…. Joooo! Det skulle han da lige snakke med sin chef om - (det er ham selv).

Besøg ved ölandsk alvar i gråvejr. Foto: SKO

En time efter ringede han tilbage og sagde ok, men hvad skal vi på Øland, og hvor ligger det? Jeg sagde, lidt spøgefuldt, at vi skulle til Øland for at se Eghjorten (*Lucanus cervus*) flyve, og at Øland lå på den anden side af Sverige! - Den var han med på.
Vi aftalte, hvem der skulle have hvad med, og hvor vi skulle mødes.
Den 21. juni kl. 12.00 mødtes vi på en motorvejstankstation på Sjælland og turen til Sverige startede.
Vi holdt 2 pauser for at få lidt benzin til MC'erne og os selv. Vejret var rimeligt godt, indtil ca. 100 km før Øland, her begyndte det at finregne.
Da vi ankom til campingpladsen på Øland kl.18.00 efter at have kørt i alt 550 km. var det blevet tørvejr. Teltet blev sat op, og aftensmaden blev indtaget. Erik havde aldrig kørt så langt på MC før og havde lidt ondt bagi, så vi blev enige om at udforske området lidt til fods. Vi gik hen til en skov, hvor jeg for nogle år tilbage, havde set Egebukken (*Cerambyx cerdo*). Muligheden for også at se Eghjorten her var overhængende, selv om vi jo nok inderst inde vidste, at det ville være som at finde en høstak i en nål.
Det begyndte at regne, så vi stillede os under et meget stort og gammelt Egetræ. Det var pludselig ikke nok, vi løb hen til et andet egetræ, som var hult indeni, her kunne være mindst 6 mand, og der var tørt. Da det blev opholdsvejr, listede vi hjem til teltet igen og håbede på bedre vejr til næste dag.

Fredag den 22. juni, solen skinnede gennem nogle store huller i skyerne, hmmm,! Bedre vejr kunne ønskes. Vi gik de ca. 5 km langs med stranden til skoven igen; pludselig så vi en Sortspætte (*Dryocopus martius*), som sad og hakkede efter nogle larver i en træstub, i en afstand af 4-5 meter stod vi og iagttog dens ivrige indtagelse af morgenmad, sandsynligvis larver af Guldbasser. Der gik nok en time, hvor vi kiggede op ad alle træstammer for at finde noget spændende, men kun med hold i nakken som følge.
Pludselig fangede mit øje noget underligt rødbrunt noget i en solstråle på stien ca. 20 meter væk, jeg tror mit hjerte slog et par koldbøtter, en Eghjort-han …… men i en sørgelig forfatning. Ingen ben, ingen bagkrop men levende, i hvert tilfælde i den ene ende, jo den kunne stadig tage godt ved. Noget kunne tyde på, at Sortspætten havde været der. Bagkroppen var væk samt indholdet at forbrystet, benene var klippet af som med en rosensaks. Men den var der.

Indsamling var IKKE turens formål, dette er også forbudt, men det halvt spiste eksemplar havde jeg ingen skrupler over at tage med hjem, og herved blev det.
Vejret blev dårligere, så vi blev enige om at køre en tur til det sydlige Øland indbefattet alvaret.
Det var meget gråt og det finregnede lidt i perioder, men der skulle opleves noget og mit nyindkøbte digitale kamera skulle afprøves. Vi gik vel en tur på 5-6 km på alvaret og så en masse forskellige planter og dyr, men det mest mærkværdige var den store mængde af Lille Vandsalamander (*Triturus vulgaris*), som var overalt på alvaret. Senere fandt vi et nedlagt stenbrud med Ølandssten, her fandt vi et par forsteninger, som vi vel at mærke kunne tage med hjem uden at skulle bruge en lastbil. Hvis man ikke kan finde forsteninger på Øland, så er man enten blind eller totalt uinteresseret.

Sulten begyndte at gnave og maven overdøvede snart motoren på motorcyklerne, så vi fandt et sted i Ølands hovedstad, Borgholm, hvor vi kunne indtage et solidt måltid. Herefter tilbage til teltet.
I løbet af aftenen (læs: natten) blev der opklaring og varmere og svenskere kan altså blive fulde af én (læs: 1) dåse letøl, resultat; en masse larm hele natten. Forklaring: Man bliver skingrende skør i bolden, hvis man fortynder øl med finsprit og samtidig er svensker.
Vi stod op og gik i skoven midt om natten, her var stilheden øredøvende.
Da vi kom tilbage til campingpladsen var der helt stille, bortset fra et par snorkelyde fra et enkelt telt med døddrukne svenskere.

En ”lidt” sur Eghjort (*Lucanus cervus*) - han. Foto: SKO

Lørdag den 23. juni, tidligt op vejret var perfekt, lunt, høj sol, blå himmel lige så langt som øjet kunne se. I skoven igen, hold i nakken igen, en Stor Gedehams (*Vespa crabro*) sad og spiste et eller andet på et stort egetræ. Egetræssaft i store mængder, det kan i øvrigt lugtes langt væk, man skal bare vide, hvad det er som lugter. Grunden til de mange steder med udsivende træsaft, er at larven af *Cerambyx cerdo* lever under barken på levende egetræer, hvor den gnaver både i selve veddet og i barken. Efter forvandlingen gnaver billen sig ud gennem barken, og udsivningen begynder for at lukke hullet. Vi så to af disse store træbukke med deres imponerende antenner.

Vi splittede op for at forøge chancen, hvis der er en Eghjort, så er der også 2. Pludselig kalder Erik og kommer løbende med noget i hånden, og den har godt fat i ham, en Eghjort-han. Biller i denne størrelse har modbydeligt skarpe og spidse klør, dog stadig intet at regne med i forhold til *Dynastes hercules* eller *Megasoma elephas* som jeg har haft i opdræt i flere år.
Der blev taget billeder, mange billeder, hvorefter kræet blev sluppet løs igen.
Så spurgte Erik! Hvad kan du så forlange mere? Tja! Så mangler vi bare billeder af en hun-Eghjort. Nej, jeg er ikke let at gøre tilpas. Vi kiggede videre. Pludselig, så jeg et par (Eghjorte) som sad og hyggede sig med at slikke egetræssaft mm i 7-8 meters højde. At tage billeder på den afstand var umuligt, så jeg fandt et væltet træ, 12 cm tykt og 8 m langt, rejste det op og skubbede forsigtig de 2 kræ ned, Erik greb den ene, den anden faldt blødt i nogle blade. Ingen antydning af flyvevilje. Med indtagelse af store mængder gærende træsaft i løbet af natten, hmm jeg tror ikke at de opdagede faldet.

Der blev taget billeder igen. Erik spurgte, hvad jeg nu kunne forlange? Nu havde jeg billeder af både han og hun Eghjort og diverse andre kryb. I aften skal vi se dem flyve, sagde jeg! Min brors øjne talte deres tydelige sprog, om en storebror som var lettere sindssyg.

Eghjort (*Lucanus cervus*) - hun og han. Foto: SKO

Om eftermiddagen kørte vi til det nordligste Øland. Her blomstrede Blåeld: Slangehoved (*Échium vulgare*) i fuld flor. Et skønt landskab, blandt andet med flere gamle egeskove og hvad dertil hører. Vi gik en tur på ca. 7 km i en skov, anstrengende, men det var det hele værd.
På vej tilbage til campingpladsen købte vi 2 store pizzaer og 2 rødvinsglas det var jo Skt. Hans.
I min familie har vi en tradition, vi spiser ris a l'amande, Skt. Hans aften. Så det havde jeg forberedt hjemmefra. Erik havde taget en flaske rødvin med, jo vi skulle rigtig hygge os.
Pizzaerne blev fortæret på campingpladsen, herefter blev rødvin, glas, chokolade, ris a l'amande, kirsebærsovs mm pakket i en pose, og vi gik den lange vej til Egeskoven igen.
Her var helt stille, bortset fra lyden af fugle, mus og insekter. Vejret var perfekt og der var ikke den store risiko for at her kom andre mennesker, sikke en fred.
Vi satte os i en lysning i skoven, hyggede os med det medbragte og ventede i vores naive tro på at se Eghjorten flyve.
Solen var på vej ned, himmelen var blå, det begyndte at skumre i skoven. Pludselig høre jeg en lyd, højt oppe i træerne, 2 han-Eghjorte flyver cirklende rundt ca. 8 meter oppe, den ene lander på en tynd udhængende gren som giver efter for vægten, den anden forsvinder i skoven. Noget tyder på at hun-Eghjorten sidder på de yderste grene i træerne og venter på hannerne,
Pludselig vrimler det med flyvende han-Eghjorte, nogle kommer ned i ca. 3 meters højde. Jeg prøver at tage billeder af de flyvende kræ, og får også et par gode skud. Hannerne flyver på skrå med kindbakkerne opad, en lidt klodset flyvning, men de kan dog flyve rimeligt hurtigt. Vingerne frembringer en dyb brummen, blandet med en let knitren. Dem vi ikke ser, dem hører vi og der er mange. Vi finder en hun, som tilsyneladende er faldet ned fra træerne, hun gider ikke flyve, men kravler bare hurtigt op ad et tilfældigt træ. Vi skåler i rødvin og bliver enige om at denne tur er gået langt over vore forventninger, dette er en oplevelse for livet.
Høstakken i nålen var blevet til nålen i høstakken.
Vi opholdt os i skoven næsten til midnat, her blev aldrig helt mørkt.
Søndag den 24. juni om morgenen, gik vi igen den lange vej til skoven, for at få et perfekt morgenbillede, inden vi skulle hjem til Danmark, det var meget varmt, solen skinnede fra en skyfri blå himmel.
En perfekt dag til en lang MC køretur.
Da vi kom til Sjælland, slog det mig, at vi lige kunne besøge min gode ven Jan, det kunne jo være, at han gav aftensmad, det gjorde han, så det blev lidt sent, da jeg kom tilbage til Otterup. Erik skulle køre 60 km mere før han var hjemme, jo han havde lidt ondt bagi.
Stedet / stederne på Øland, hvor Eghjorten holder til, vil vi begge to holde for os selv, da Eghjorten må betragtes som udryddelsestruet også på Øland.